

Retsudvalget (2. samling)
REU alm. del - Bilag 643
Offentligt

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MODTAGET

- 6 OKT. 2008 9 45

Den Centrale Indlevering

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-15
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

Inspektion af detentionen i Holstebro

Hermed sender jeg et eksemplar af endelig rapport af dags dato vedrørende inspektion den 6. marts 2008 af detentionen i Holstebro.

Jeg vil til samtidig modtagelse sende et eksemplar af rapporten elektronisk til Retsudvalget.

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen

01 OKT. 2008

J.nr. 2008-0247-618/PK3
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 13

+ rapport

Inspektion af detentionen i Holstebro
den 6. marts 2008

01 OKT. 2008

J.nr. 2008-0247-618/PK3

Indholdsfortegnelse

1.	Detentionslokalerne.....	3
2.	Rapportgennemgang.....	5
	2.1 Bestemmelser om detentionsanbringelse.....	5
	2.2 Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentions- anbringelse, statistik mv.	6
	2.3 Grundlaget for detentionsanbringelsen.....	8
	2.4 Lægeundersøgelse	10
	2.4.1 Tidspunktet for tilkald af læge.....	11
	2.4.2 Tidspunktet for lægetilsyn.....	13
	2.5 Oplysninger fra kriminalregisteret	14
	2.6 Fremstilling og visitation mv.....	14
	2.6.1 Fremstilling.....	14
	2.6.2 Visitation mv.....	16
	2.6.3 Kontakt med pårørende mfl.....	19
	2.7 Tilsyn.....	19
	2.7.1 Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn).....	21
	2.7.2 Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen.....	22
	2.7.2.1 Tidspunktet for det første tilsyn.....	22
	2.7.2.2 Tidspunktet for det sidste tilsyn	23
	2.7.2.3 Intervallet mellem tilsyn.....	23
	2.7.2.4 Noteringen af hvem der har forestået tilsyn.....	24
	2.7.2.5 Karakteren af de udførte tilsyn.....	24
	2.8 Løsladelsestidspunktet.....	25
	2.9 Vejledning om klageadgang mv.....	26
	Opfølgning.....	27
	Underretning.....	27

Som led i ombudsmandens almindelige inspektionsvirksomhed (jf. § 18 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) foretog jeg og to af mine medarbejdere den 6. marts 2008 inspektion af detentionen på politigården i Holstebro.

Jeg har tidligere den 15. januar 1999 foretaget inspektion af detentionen.

I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Under inspektionen, som også omfattede politigårdens fire venterum, modtog jeg følgende – generelle – oplysninger om politiets anvendelse mv. af detentionerne i den nye politikreds, og herunder detentionen i Holstebro:

Holstebro politikreds er nedlagt pr. 1. januar 2007 i forbindelse med politireformen og er nu en del af Midt- og Vestjyllands Politi. Udover fortsat at rumme (lokal)politiet i Holstebro er politistationen blevet hovedstation for den nye og meget større politikreds.

Det blev under inspektionen oplyst at detentionen i Holstebro også efter politireformen vil blive benyttet på samme måde som hidtil. Tilsvarende gælder detentionerne i Viborg, Herning og Silkeborg. Derimod vil de øvrige detentioner i politikredsen i fremtiden kun blive anvendt i særlige tilfælde. Medmindre det viser sig at der ikke er plads på det pågældende tidspunkt, vil udgangspunktet være at personer som findes egnet til anbringelse i detentionen, vil blive transporteret til en af de ovenfor nævnte detentioner (i Holstebro, Viborg, Herning og Silkeborg).

Jeg fik under inspektionen forevist Midt- og Vestjyllands Politis nyindrettede vagtcentral som er placeret i stueetagen af politigården i Holstebro. Det blev oplyst at tilsynet med de detentionsanbragte foretages fra vagtcentralen på det tidspunkt hvor tilsynene ved personligt fremmøde i detentionen er ført til ende, og hvor tilsynet med den detentionsanbragte efter de gældende regler som udgangspunkt kan føres elektronisk. Det vil typisk sige fra ca. en time efter at lægetilsynet har fundet sted og indtil løsladelsen af den detentionsanbragte.

Det blev under inspektionen oplyst at lokalpolitiet i Holstebro har fortsat sit gode samarbejde med 4-5 praktiserende læger i Holstebro. De pågældende fordeler selv "vag-

ten" imellem sig. Den oprindelige aftale indgik lægerne med den tidligere politimester i Holstebro (den nuværende politidirektør for Midt- og Vestjyllands Politi).

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Midt- og Vestjyllands Politi og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Detentionslokalerne

Om indretningen af detentionslokalerne henviser jeg til pkt. 1 i rapporten om den tidligere inspektion (rapport af 23. april 1999). Heraf fremgår bl.a. følgende:

"Detentionen er beliggende i kælderetagen på politigården. Den består af fire detentionslokaler. Lokalerne er på ca. 8 m². Væggene er malet i lyse farver og der er stengulv samt forhøjet sengeleje i gulvet i alle fire lokaler. Der er madrasser i lokalerne. Det blev under inspektionen oplyst at uldtæppe blev udleveret til de detentionsanbragte efter behov. Der er rist i gulvet. Der er ovenlys i lokalerne. I hvert lokale er der indbygget et kamera, en mikrofon og en højttaler, og der er kaldeknop. Instrumenterne blev under inspektionen afprøvet og det kunne konstateres at de virkede. Der er indkig i dørene og ingen udhæng i lokalerne. Der er et toilet i tilknytning til lokalerne."

Detentionsrummene er rektangulære bortset fra en (manglende) trekant foran døren ud til detentionsgangen. Jeg målte under inspektionen med præcist måleudstyr detentionsrummene til at være 3,1 m x 2,1 m, svarende til ca. 6,5 m² når det medregnes at rummene ikke er (fuldt ud) rektangulære.

Der er adgang til detentionen direkte fra gården bag politistationen, nærmere bestemt adgang gennem en dør i en – rummelig – garage der om nødvendigt kan benyttes som en egentlig sluse ind til detentionen. Ved garagen er der med tydelige grønne skilte angivet vejen til peberspraysanering.

Der er ingen indkigsgener til gården bag politistationen.

Umiddelbart inden for døren er der udover en visitationsskranke også en udslagsvask med udstyr til peberspraysanering – herunder et spuleaggregat påsat vandhanen.

Ved visitationsskranken er der aflåselige skabe til brug for de detentionsanbragtes effekter som fratages ved visitationen (de tilsvarende skabe til venterumsanbragte findes på gangen i stueetagen hvor også politigårdens fire venterum er placeret).

Jeg henviser i øvrigt hvad min samtidige besigtigelse af venterummene angår, til min særskilte rapport/skrivelse af 13. marts 2008 (j.nr. 2008-0246-617).

I visitationsskranken lå eksemplarer af Rigspolitechefens vejledningspjece "Hvor går du hen, når du går ud" til udlevering til den detentionsanbragte ved løsladelsen. Ved siden af skranken var der en kurv til brugte (uld)tæpper.

I detentionsrum 3 var en metalliste der skjuler overgangen mellem loftet og den trekantede metalplade som bærer (nogle af) de tekniske installationer, fjernet. Det så umiddelbart ud som om listen var fjernet i forbindelse med tilsyn med eller reparation af de tekniske installationer, og at den pågældende tekniker blot havde glemt at få listen monteret igen. Jeg vurderede at der som følge heraf var en vis mulighed for at en snor eller et snørebånd kan føres op bag ved det øverste højre hjørne af den nævnte plade der således udgør en sikkerhedsrisiko.

Umiddelbart synes der i detentionsrum 1 – som på tidspunktet for inspektionen var "ude af drift" – at være en tilsvarende sikkerhedsrisiko. Det skyldes at den nævnte trekantede metalplade i dette rum er placeret delvis hen over en af ventilationsristene der er nedfældet ret dybt i væggen.

Jeg gjorde under besigtigelsen lederen af Holstebro lokalpoliti – som foreviste detentionslokalerne mv. for mig – opmærksom på risikoen (i begge detentionsrum) og henstillede at politiet fjerner risikoen eller foranlediger den fjernet. Den pågældende leder tilkendegav at han hurtigst muligt ville sørge for at dette blev bragt i orden.

Jeg beder Midt- og Vestjyllands Politi om at oplyse hvad der er sket i den anledning.

Jeg går endvidere ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi på ovenstående baggrund med en nærmere gennemgang af de øvrige to detentionsrum vil sikre sig imod at noget tilsvarende skulle vise sig at være tilfældet dér.

Gulvet i detentionsrum 1 var på tidspunktet for inspektionen beskidt. Som anført var dette detentionsrum ikke i brug på det pågældende tidspunkt.

Jeg går ud fra at rummet bliver rengjort inden det igen bliver taget i brug. Detentionslokalerne og disses indretning giver mig i øvrigt ikke anledning til bemærkninger.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de sidste 10 detentionsanbringelser forud for varslingen den 31. januar 2008 af inspektionen. Jeg modtog herefter rapporter vedrørende 10 anbringelser i detentionen som fandt sted i perioden fra den 8. december til og med den 31. december 2007.

På en af dagene i perioden (den 29. december 2007) var der to anbringelser som dog kun i ca. 2½ time overlappede hinanden (Ap.nr. 4714 og 4720). Begge sager er omtalt nedenfor i punkt 2.7.1 om politiets pligt til skærpet tilsyn med de detentionsanbragte.

2.1 Bestemmelser om detentionsanbringelse

Bestemmelser om detentionsanbringelse findes dels i politiloven (lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed), dels i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse (som ændret ved bekendtgørelse nr. 1419 af 13. december 2006). Endvidere findes der regler om detentionsanbringelse i Rigspoliti-
tichefens kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 om anbringelse af berusede personer i politiets detentioner (bekendtgørelse nr. 9723) der trådte i kraft den 1. marts 2006.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder dels regler svarende til politilovens regler, dels regler som på tidspunktet for bekendtgørelsens udstedelse (også) var indeholdt i den dagældende detentionskundgørelse.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder regler om bekendtgørelsens anvendelsesområde (fortrinsvis i form af henvisning til politilovens regler), om frihedsberøvelse, transport og indbringelse af berusede personer til politistationerne, om fremgangsmåden ved detentionsanbringelse (herunder lægeundersøgelse af og tilsyn med detentionsanbragte) og om løsladelse efter detentionsanbringelse, klagevejledning mv. Bekendtgørelsens regler er relativt detaljerede og er i vidt omfang sammenfaldende med reglerne i Rigspoliti-
tichefens detentionskundgørelse.

Rigspolitichefen har i kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 foretaget en række ændringer, tilføjelser og præciseringer i forhold til reglerne i den tidligere kundgørelse.

De nærmere regler i politiloven, bekendtgørelsen og kundgørelsen er gennemgået nedenfor i forbindelse med fremlæggelsen af resultatet af min undersøgelse af de 10 sager om detentionsanbringelse som jeg har modtaget efter anmodning.

2.2 Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

Rigspolitichefen har udfærdiget en detentionsrapport, blanket P 152, som er bilag 1 til detentionskundgørelsen. Efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse er det blevet obligatorisk at anvende Rigspolitichefens detentionsrapport, jf. pkt. 3 i Rigspolitichefens rundskrivelse af 2. februar 2006 til samtlige politikredse. Rapportblanketten, der er tilgængelig i POLSAS, er samtidig på visse punkter uddybet i forhold til den hidtidige detentionsrapport.

Samtlige 10 rapporter er udfærdiget på blanket P 152.

Detentionsrapporten omfatter først en række rubrikker der indledes med generalia og slutter med rubrikker til notat om udlevering af effekter mv. Dernæst følger et særskilt afsnit med rubrikker til brug for notat om underretning af forældermyndighedsindehavere, socialforvaltningen og andre i tilfælde af detentionsanbringelse af 12-17 årige. På bagsiden er der et afsnit til tilsynsnotater. Dette afsnit slutter med en rubrik til angivelse af dato og klokkeslæt mv. for endelig udtagelse af detentionen.

Rigspolitichefens blanket P 152 forudsætter angivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger.

Det fremgår af § 4 i kundgørelsen at alle relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes, og at det skal ske i tilslutning til de foretagne dispositioner og observationer. Dette er udtrykkeligt fremhævet øverst på rapportens forside lige under rapportoverskriften.

I ingen af detentionsrapporterne er der fuldt ud forholdt i overensstemmelse hermed.

Dette er beklageligt. Jeg går ud fra at politidirektøren på baggrund af resultatet af min undersøgelse, generelt vil indskærpe pligten til at udfylde alle detentionsrapportens rubrikker, og jeg foretager mig ikke mere i den anledning.

Jeg har i de enkelte afsnit nedenfor nærmere redegjort for de punkter hvor detentionsrapporterne er mangelfuldt udfyldt.

Af Politiets Statistik – årstabellen for 2006 (www.politi.dk) – fremgår det at der i 2006 var 197 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i den daværende Holstebro Politikreds. Det fremgår endvidere at 2 personer blev bragt til forsorgshjem eller lignende, at 4 blev indbragt til sygehus, og at 11 blev bragt til hjemmet. I 2005 var der

209 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i politikredsen mens 8 blev bragt til forsorgshjem eller lignende, 2 til sygehus, og 13 til hjemmet.

Årstabellen for 2007 var tilsyneladende ikke færdig på tidspunktet for udsendelsen af denne inspektionsrapport. Hvis det er muligt, beder jeg Midt- og Vestjyllands Politi om de tilsvarende tal for 2007 for den daværende Holstebro Politikreds.

I Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse var det anført at politikredsene mere generelt burde undersøge om der i den enkelte kreds findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af.

Jeg går – også på baggrund af det relativt høje tal for 2005 – ud fra at der har været foretaget en sådan undersøgelse i den tidligere Holstebro Politikreds.

Jeg beder Midt- og Vestjyllands Politi om at oplyse hvilke forsorgshjem politiet i Holstebro har mulighed for at anvende til denne opgave. Jeg beder endvidere politiet om at oplyse om det væsentlige fald i antallet af berusede personer der blev bragt til forsorgshjem i 2006 i forhold til 2005, blot er udtryk for en tilfældighed eller om der ligger andet bag dette tal, f.eks. lukning af et forsorgshjem.

I Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse er det tillige anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, og hvis politiet ud fra et resourcesynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. I Rigspolicefens rundskrivelse af 2. februar 2006 er det ligeledes anført at frihedsberøvelse som udgangspunkt sker med henblik på hjemtransport.

Jeg tager til efterretning at politiet i Holstebro i et ikke uvæsentligt omfang har bragt berusede personer til hjemmet i stedet for at anbringe dem i detentionen, og at tallet er stigende.

Ingen af de detentionsrapporter som jeg har modtaget, vedrører personer som er blevet bragt til hjemmet. Jeg går ud fra at politiet er opmærksom på at der skal udfærdiges detentionsrapporter også i disse tilfælde og foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

2.3 Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter politilovens § 11, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter lovens § 11, stk. 4, tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, fx med henblik på indsættelse i detentionen. Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis overgivelse til andre, fx hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, ikke findes tilstrækkelig til at afværge faren (bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 1 og 2). Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde end beruselse, må som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og (som tidligere nævnt) kundgørelsens § 34, stk. 1. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder bekendtgørelsen ikke anvendelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, 2. pkt., og kundgørelsens § 34, stk. 2.

Politiloven, detentionsbekendtgørelsen og kundgørelsen indeholder særlige regler om detentionsanbringelse af børn, og detentionsrapporten (blanket P 152) indeholder som allerede nævnt særlige rubrikker til brug ved detentionsanbringelse af de 12-17 årige. Af lovens § 12, stk. 3, fremgår det at politiet ved (enhver) frihedsberøvelse af et beruset barn under 15 år, herunder ved anbringelse i detentionen, hurtigst muligt skal underrette forældremyndighedens indehaver, de sociale myndigheder eller andre der på forsvarlig måde kan tage sig af barnet. Ved detentionsanbringelse af et barn i alderen 15 til og med 17 år skal politiet rette henvendelse til hjemmet om detentionsanbringelsen, jf. lovens § 12, stk. 4. Efter detentionsbekendtgørelsens § 8 skal forældremyndighedens indehaver og de sociale myndigheder uopfordret underrettes om frihedsberøvelsen hvis den frihedsberøvede er under 18 år. Efter kundgørelsens § 18 skal der ved frihedsberøvelse efter kundgørelsens § 2 af en person under 18 år hurtigst mulig ske underretning af forældremyndighedens indehaver, de sociale myndigheder eller andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende.

Som det fremgår af Politiloven med kommentarer af Ib Henricson (1. udgave 2005), side 102, udgør underretningspligten i detentionsbekendtgørelsens § 8 en stramning i forhold til politilovens bestemmelser.

Ingen af de 10 personer tilfælde af detentionsanbringelse som er omfattet af min undersøgelse, angår mindreårige.

Jeg kan til orientering oplyse at jeg tidligere – i sagen om min inspektion af detentionen i Køge – har bedt politimesteren og Justitsministeriet om udtalelser om retsgrund-

laget for anbringelsen af en person der var skønnet påvirket af alkohol i let grad, og som havde været involveret i husspektakler.

Politimesteren oplyste bl.a. at retsgrundlaget for detentionsanbringelsen var en kombination af den dagældende § 108 i retsplejeloven om politiets opgaver (nu ophævet og erstattet af lov om politiets virksomhed), nødret og den pågældendes spirituspåvirkning. Politimesteren oplyste endvidere at det på baggrund af mandens ødelæggelser i hjemmet sammenholdt med spirituspåvirkningen – og for at hindre ham i at tage hjem og fortsætte balladen og ødelæggelserne – blev besluttet at lade ham overnatte i detentionen og først løslade ham når han skønnedes ædru.

Justitsministeriet udtalte bl.a. at anbringelse i detention kun må ske i tilfælde hvor det skønnes strengt nødvendigt, og henviste bl.a. til at dette fremgik klart af den (på daværende tidspunkt) nye bestemmelse i § 1, stk. 1, i den reviderede kundgørelse om detentionsanbringelse som trådte i kraft den 1. august 2001.

Jeg forstod myndighedernes udtalelser således at husspektakler i sig selv ikke gav grundlag for anbringelse i detention. Grundlaget for anbringelsen af den pågældende var en antagelse om spirituspåvirkning i let grad kombineret med fare for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed. Jeg foretog mig derfor ikke mere.

I 9 af de 10 tilfælde der er omfattet af min undersøgelse, er årsagen til frihedsberøvelsen angivet. I 5 sager er der angivet beruselse, i 2 tilfælde husspektakler, i ét tilfælde restaurationsloven mens der i det sidste af de 9 tilfælde er angivet spirituskørsel (Ap.nr. 4424). Det fremgår af detentionsrapporten i øvrigt (afkrydsningsrubrikkerne vedrørende graden af alkoholpåvirkning) at den frihedsberøvede i alle tilfælde var beruset/påvirket. Dette gælder også det tilfælde hvor årsagen til frihedsberøvelsen ikke er anført (Ap.nr. 2682 – denne rubrik er her udfyldt med "Østergade").

I ét tilfælde (Ap.nr. 4470) har der været tale om påvirkning af andre berusende midler end alkohol.

I alle detentionsrapporterne er graden af påvirkningen anført. Én blev skønnet påvirket i svær grad (Ap.nr.4583), mens de sidste 9 skønnedes påvirket i middel grad.

I ét tilfælde er det ikke ved afkrydsning i rubrikken hertil angivet at den pågældende var påvirket af alkohol. Det er alene angivet i hvilken grad den pågældende var påvirket.

Som nævnt ovenfor skal samtlige relevante punkter i detentionsrapporten udfyldes. Dette er, som også nævnt ovenfor, også fremhævet øverst på den nye detentionsblanket.

Jeg har ikke foretaget en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 2, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige, har været opfyldt i de enkelte tilfælde. Jeg går uden videre ud fra at betingelserne for detentionsanbringelse var opfyldt i det tilfælde hvor den frihedsberøvede person af politiet blev skønnet påvirket i svær grad.

Ved to af de anbringelser hvor der var tale om påvirkning i middel grad, er årsagen til frihedsberøvelsen angivet som husspektakler. Jeg formoder at også disse detentionsanbringelser har været i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 2, stk. 2 (jeg henviser bl.a. til det som jeg har anført ovenfor om inspektionen af detentionen i Køge). Tilsvarende gælder de tilfælde hvor årsagen til frihedsberøvelsen er angivet som henholdsvis restaurationsloven og spirituskørsel.

Jeg lægger således til grund at alle anbringelser var i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

2.4 Lægeundersøgelse

Efter bekendtgørelsens § 9 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. For så vidt angår detentionsanbringelse af børn under 15 år, fremgår dette direkte af politiloven (lovens § 12, stk. 2, hvorefter barnet "hurtigst muligt [skal] undersøges af en læge").

Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 9 og kundgørelsens § 13, stk. 1, ske inden "endelig" anbringelse i detentionen. Indtil den frihedsberøvede er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig, og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Lægetilsyn skal efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1, og kundgørelsens § 13, stk. 1, foretages enten ved tilkald af læge/vagtlæge eller ved undersøgelse på skadestue, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og (et kort referat af) lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 13, stk. 3. I bestemmelsen er det præciseret at det – selv om lægen ikke i øvrigt har bemærkninger – altid

(dvs. som minimum) skal angives at der intet helbredsmæssigt er til hinder for anbringelse af den pågældende i detentionen. Det skal anføres ved afkrydsning i rapporten.

Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P 153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitechefen, jf. § 14 i kundgørelsen samt Rigspolitechefens rundskrivelse af 2. februar 2006.

Under inspektionen blev det som allerede nævnt oplyst at politiet i Holstebro (også efter politireformen) samarbejder med 4-5 lokale læger om lægetilsynet med de detentionsanbragte, og at samarbejdet fungerer godt.

I alle 10 detentionsrapporter er det noteret at der var lægetilsyn, og lægeerklæringen er vedlagt ligeledes i alle tilfælde.

I alle 10 tilfælde er der notat om lægetilsynet på detentionsrapporten – herunder dato og klokkeslæt herfor. Tidspunktet for undersøgelsen fremgår tillige af lægeerklæringerne.

Lægens navn er ligeledes i samtlige tilfælde angivet i detentionsrapporten (og fremgår tillige af lægeerklæringerne). Lægetilsynet er sket ved seks forskellige læger.

Som nævnt er der pligt til at anvende blanket P 153 såfremt lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger. Der er imidlertid intet til hinder for at lægen også afgiver (skriftlige) bemærkninger i detentionsrapporten. I alle tilfælde er lægeerklæring udfærdiget på blanket P 153.

I samtlige 10 tilfælde er det afkrydset i detentionsrapporten at der intet helbredsmæssigt var til hinder for anbringelse i detentionen. I et enkelt tilfælde (Ap.nr. 4664) – som jeg vender tilbage til nedenfor under pkt. 2.7.2.1 om tilsyn – er der supplerende henvist til "detentionsjournalen" – dvs. lægeerklæringen (blanket P 153).

2.4.1 Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, stk. 1, sidste pkt.

Der er hverken i bekendtgørelsen eller kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Derimod er det i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1, anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen. Den vagthavende skal herefter

ter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede, og ifølge reglerne uden unødigt ophold – tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den frihedsberøvede. Bestemmelserne om at tilkald skal ske "uden unødigt ophold" har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre. Det fremgår dog at den ovennævnte regel ikke gælder hvis transporttiden er af "kortere varighed", jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste pkt., og kundgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt. Rigspolitichefen har i rundskrivelsen af 2. februar 2006, pkt. 4, fremhævet at denne undtagelse alene gælder når "transporttiden er meget kort".

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at det skal vurderes om det er forsvarligt at anbringe den detentionsanbragte i detentionen (eller lade vedkommende forblive dér), eller om den pågældende eventuelt skal behandles på sygehus, hos læge eller lignende, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, og kundgørelsens § 13, stk. 2. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, 1. pkt. og kundgørelsens § 6, stk. 1, 2. pkt. (uden unødigt ophold) – med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske "hurtigst muligt" efter indbringelsen, jf. pkt. 4 i rundskrivelsen af 2. februar 2006.

Tidspunktet for underretningen af vagthavende (under transporten, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1) er ikke angivet i noget tilfælde, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der går fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge. Jeg har i det følgende taget udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen til politistationen.

I hele syv tilfælde skete lægetilkaldet før indbringelsen til politistationen. Der er tale om lægetilkald henholdsvis 4, 5 (i to tilfælde), 10, 20, 25 og 35 minutter før indbringelsen.

Dette tager jeg til efterretning.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse, hvor der ikke var en bestemmelse som i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og den nugældende kundgørelses § 6, stk. 1, der, som allerede nævnt, har til hensigt at tidspunktet for lægetilkald – i de fleste tilfælde – bliver fremrykket.

Som nævnt er tilkaldet af lægen i syv tilfælde sket før indbringelsen. I de øvrige tre tilfælde skete lægetilkaldet et minut (i to tilfælde) henholdsvis 10 minutter efter indbringelsen til politistationen.

Dette giver mig ikke anledning til kritik.

I otte tilfælde fremgår det udtrykkeligt af detentionsrapporten at lægen blev tilkaldt af vagtcentralen ("vc").

Jeg går ud fra at dette også gælder de to tilfælde hvor denne rubrik ikke er udfyldt (Ap.nr. 4424 og 4651)

2.4.2 Tidspunktet for lægetilsyn

Der er ikke fastsat tidsmæssige bestemmelser for hvornår der skal ske undersøgelse ved læge. Dog er det i kundgørelsens § 1, stk. 1, sidste pkt., præciseret at pågældende straks skal undersøges af en læge såfremt der er mistanke om at pågældende er syg, eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang. Men som nævnt under pkt. 2.4.1 i denne rapport, har bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1, 2. pkt., om tilkald af læge allerede under transporten til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, og som det også er nævnt fremgår det nu udtrykkeligt af rundskrivelsen af 2. februar 2006 at lægetilsyn skal ske "hurtigst muligt".

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er som tidligere nævnt at vurdere om det er forsvarligt at anbringe den detentionsanbragte i detentionen (eller lade vedkommende forblive dér) eller om den pågældende eventuelt skal behandles på sygehus, hos læge eller lignende. Dette forudsætter, som det nu også er angivet i rundskrivelsen, at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker hurtigst muligt efter indbringelsen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min opfattelse ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget før indførelsen af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

Tidspunktet for lægetilsynet fremgår i alle 10 tilfælde af såvel detentionsrapporterne som de vedlagte lægeerklæringer.

Lægetilsynet fandt i de 10 tilfælde sted straks efter indbringelsen (Ap.nr. 4427 (?) – anholdelse den 8. december 2007, kl. 01.13), henholdsvis 2, 5, 10, 15, 18, 19, 33, 35 og 45 minutter efter indbringelsen.

Lægetilsyn er således i alle tilfælde foretaget mindre end en time efter indbringelsen til politistationen.

Jeg har ingen bemærkninger til tidspunkterne for lægetilsyn i de 10 sager. Disse tidspunkter bekræfter i øvrigt oplysningen under inspektionen om at lægeordningen fungerer godt.

2.5 Oplysninger fra kriminalregisteret

Efter kundgørelsens § 10 skal den vagthavende inden der foretages visitation og lægeundersøgelse, indhente oplysninger om den frihedsberøvede i kriminalregisteret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24. Oplysningerne skal udskrives og opbevares sammen med detentionsrapporten i minimum 2 år, jf. kundgørelsens § 28.

Det er ved en parentes i rubrikken på blanket P 152 præciseret at det er obligatorisk at vedlægge en udskrift fra kriminalregisteret.

Der er i alle 10 tilfælde vedlagt en udskrift fra kriminalregisteret, og rubrikken til angivelse heraf er ligeledes udfyldt i samtlige tilfælde.

Dette tager jeg til efterretning.

2.6 Fremstilling og visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, og kundgørelsens § 7, stk. 1, 1. pkt., skal den frihedsberøvede ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende. Den vagthavende indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS, jf. § 7, stk. 2, 2. pkt., i kundgørelsen.

2.6.1 Fremstilling

Rigspolitichefens blanket P 152 har en rubrik til angivelse af tidspunktet for fremstillingen for vagthavende. Der er endvidere rubrikker til angivelse af vagthavendes vurde-

ring af frihedsberøvedes tilstand i relation til påvirkning af alkohol, af andre berusende og/eller bedøvende midler og til angivelse af andet, herunder skader.

Der er i kun 2 af de 10 tilfælde (Ap.nr. 4583 og 4664) gjort notat om tidspunktet for fremstillingen for vagthavende, men heller ikke i disse to tilfælde fremgår det hvem fremstillingen er sket for.

Til orientering kan jeg oplyse at Rigspolitechefen og Justitsministeriet i sagen om min inspektion af detentionen i Horsens har udtalt at den vagthavendes undersøgelse af personer der påtænkes detentionsanbragt, må ske i tidsmæssig tæt tilknytning til personens indbringelse til politistationen. Rigspolitechefen mener mere generelt at der som hovedregel ikke bør gå mere end 20 minutter fra indbringelsen af en person til vagthavendes visitation af den indbragte. Justitsministeriet tilsluttede sig denne opfattelse, men mener dog ikke at kunne udelukke at der i særlige tilfælde på grund af et stort arbejdspress på politistationen vil kunne gå mere end 20 minutter før fremstillingen kan ske. Jeg noterede mig det oplyste.

I det første af de nævnte tilfælde skete fremstillingen for vagthavende på samme tidspunkt som indbringelsen til stationen. I det sidste tilfælde skete fremstillingen 30 minutter efter indbringelsen. Den pågældende er den person som vagthavende – som den eneste af de 10 – vurderede var påvirket af alkohol i svær grad.

Jeg beder politiet om en udtalelse om tidspunktet for fremstilling for vagthavende i det sidstnævnte tilfælde (Ap.nr. 4583).

Der er i et enkelt tilfælde gjort notat i rubrikken om skader og spor i forbindelse med vagthavendes vurdering af den frihedsberøvedes tilstand (Ap.nr. 4651: "mindre sår i ansigtet"). I et andet tilfælde (ovennævnte Ap.nr. 4583) er det andet steds på detentionsrapporten noteret at "[d]e skader den anholdte havde i ansigtet og på hænderne havde han inden anholdelsen/RSP". Notatet er foretaget nederst på detentionsrapportens bagside (tilsynssiden), og oplysningen fremtræder derfor som noteret ved indsættelsen (foreløbigt) i detentionen. Lægen som undersøgte den pågældende umiddelbart efter den foreløbige indsættelse i detentionen, har beskrevet skaderne som hudafskrabninger i venstre tinding og på den ene hånd.

Det ville efter min opfattelse have været rigtigst om disse oplysninger havde været noteret i rubrikken om skader og spor (knyttet til vagthavendes vurdering i øvrigt af den frihedsberøvedes tilstand). Hvis det havde været tilfældet, ville notatet også have fremtrådt som foretaget på et tidligere tidspunkt i forløbet end ved indsættelsen i de-

entionen hvilket alt andet lige ville have været at foretrække; notatets indhold taget i betragtning.

2.6.2 Visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 1, og kundgørelsens § 11, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den frihedsberøvede.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, og kundgørelsens § 11, stk. 2, skal den frihedsberøvede ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vrangen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke 2 polititjenestemænd til undersøgelse af den frihedsberøvede.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den frihedsberøvede, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3, og kundgørelsens § 11, stk. 3. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 2. Den frihedsberøvede skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24, indtil visitation som beskrevet i bestemmelsernes stk. 3, 1. pkt., har fundet sted.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 4, og kundgørelsens § 12, stk. 3, skal politiet påse at effekter der fratages den frihedsberøvede, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre frihedsberøvede.

Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten, jf. § 12, stk. 2, i kundgørelsen. Det er udtrykkeligt anført i bestemmelsen at det er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis dette ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget visitationen. Det skal også angives i detentionsrapporten såfremt den pågældende ikke fratages effekter, jf. kundgørelsens § 12, stk. 1, sidste pkt.

Det fremgår af rapporterne at der i alle tilfælde er foretaget visitation.

Tidspunktet for visitationen er angivet i alle detentionsrapporterne på nær én (Ap.nr. 4424). I alle disse ni tilfælde er visitationen foretaget forud for den foreløbige detentionsanbringelse (og lægeundersøgelsen). Jeg ser her bort fra sagen med Ap.nr. 4720 hvor der synes at være sket en fejlnotering af tidspunktet for den foreløbige anbringelse.

se i detentionen. Den pågældende blev indbragt til politistationen den 29. december 2007, kl. 09.30 (fra Herning), visiteret kl. 09.30 og lægeundersøgt (og anbragt endeligt i detentionen) kl. 10.15. Jeg går ud fra at tidspunktet for den foreløbige anbringelse i detentionen skal være kl. 09.35 og ikke – som noteret – kl. 09.25.

Visitationen er endvidere i de fleste tilfælde sket samtidig med eller inden for ca. 5 minutter efter indbringelsen til politistationen. Dette gælder dog ikke bl.a. i det tilfælde som jeg har nævnt ovenfor i pkt. 2.6.1, og hvor fremstillingen for vagthavende skete 30 minutter efter indbringelsen til politistationen (Ap.nr 4583).

I to tilfælde (Ap.nr. 4664 og 4427 (?)) – anholdelsen den 8. december 2007, kl. 01.13) er visitationen noteret at være foretaget inden indbringelsen til politistationen.

Hvad den førstnævnte sag angår, er der noteret det samme tidspunkt – den 24. december 2007, kl. 22.10 – for henholdsvis indbringelsen til politistationen, fremstillingen for vagthavende og anbringelsen (foreløbigt) i detentionen. Tidspunktet for anholdelsen og tidspunktet for visitationen synes at være skrevet af en af de to polititjenestemænd som anholdt den senere detentionsanbragte efter husspektakler (tjenestenr. 20021 og 15933). Jeg forstår umiddelbart detentionsrapporten på den måde at visitationen – efter kundgørelsens § 11, stk. 2, og § 11, stk. 3 – fandt sted umiddelbart efter anholdelsen, og altså ikke efter indbringelsen til politistationen.

Jeg beder politiet om at oplyse om det er rigtigt forstået.

Hvad den sidstnævnte sag angår, synes der ikke alene at være et problem med tidspunktet for visitationen, men også med tidspunktet for den endelige detentionsanbringelse. De tidspunkter der er noteret for begge disse forhold, ligger forud for tidspunktet for indbringelsen til politistationen.

Jeg beder politiet om en udtalelse herom.

I et enkelt tilfælde er tidspunktet for visitationen som nævnt ikke noteret (Ap.nr. 4424). Dette er et af de tilfælde hvor tidspunktet for fremstillingen for vagthavende heller ikke er oplyst.

Jeg går imidlertid ud fra at visitationen – alene efter kundgørelsens § 11, stk. 2 – fandt sted umiddelbart forud for den foreløbige anbringelse i detentionen der, ligesom tidspunktet for indbringelsen, er noteret til kl. 04.00 (den 9. december 2007).

I alle detentionsrapporterne er det med initialer eller tjenestenummer angivet hvem der foretog visitation af den frihedsberøvede.

For god ordens skyld kan jeg til orientering oplyse at Justitsministeriet i forbindelse med min inspektion af detentionen i Holbæk har udtalt at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt alene at notere et fornavn, men at såvel fornavn som efternavn eller de initialer som bruges som identifikation i forbindelse med politiets sagsstyringssystem, eller polititjenestemandens tjenestenummer, bør anføres.

Der har i alle tilfælde medvirket en enkelt polititjenestemand ved visitationen..

Jeg foretager mig ikke noget i den anledning udover at henvise til at der efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 10, stk. 2, "så vidt muligt" skal medvirke to polititjenestemænd ved visitationen.

I alle detentionsrapporterne er det afkrydset efter hvilken bestemmelse (kundgørelsens § 11, stk. 2 eller 3) der er sket visitation. Visitation er i to tilfælde sket efter § 11, stk. 2, og i de resterende otte tilfælde efter begge bestemmelser.

Detentionsrapporten indeholder både et felt til afkrydsning hvis der er frataget effekter, fx penge, og et felt til afkrydsning hvis der ikke er frataget noget. Hvis der er frataget effekter, skal det angives hvilke effekter der er tale om.

I alle tilfælde er det afkrydset om den frihedsberøvede blev frataget effekter. Det fremgår af afkrydsningerne at den frihedsberøvede i ni tilfælde blev frataget effekter. I det sidste tilfælde er det modsatte afkrydset (Ap.nr. 4427 (?) – anholdelsen den 8. december 2007, kl. 01.13); det er i rubrikken nedenunder (Hvis ja, hvilke) udtrykkeligt angivet at den pågældende heller ikke havde penge på sig: "0,- kr."

De fratagne effekter har – udover penge; i et enkelt tilfælde 2.407,25 kr. – været mobiltelefoner, pung, ure, cigaretter og lighter og (i et enkelt tilfælde) en lommelygte.

I alle detentionsrapporterne (også det ene tilfælde hvor det er afkrydset at der ikke er frataget effekter – Ap.nr. 4427 (?) – anholdelsen den 8. december 2007, kl. 01.13) er det angivet hvem der har udleveret effekterne til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen. Dato og klokkeslæt for udleveringen er ligeledes anført i alle tilfælde.

Efter kundgørelsens § 26, stk. 4, skal en frihedsberøvet der er frataget effekter som skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere for udleveringen i detentionsrapporten. På blanket P 152 er der (som det også fremgår af ovenstående) et felt til be-

mærkninger såfremt den pågældende ikke ønsker at kvittere. Jeg går ud fra at dette felt tager sigte på at årsagen til at den frihedsberøvede ikke vil kvittere, så vidt muligt anføres.

I samtlige ni tilfælde hvor den frihedsberøvede blev frataget effekter, har den pågældende kvitteret for udlevering af effekterne. Dette gælder som allerede nævnt også det tilfælde hvor der ikke blev frataget den frihedsberøvede effekter.

Jeg beder politiet om at oplyse hvorledes kvitteringen i dette tilfælde skal forstås.

2.6.3 Kontakt med pårørende mfl.

Efter § 7, stk. 1, i bekendtgørelsen og § 9, stk. 1, i kundgørelsen skal den frihedsberøvede inden anbringelsen i detentionen gøres bekendt med retten til at få kontakt med pårørende og/eller arbejdsgiver. Hvis den pågældende endvidere er frihedsberøvet i anledning af et strafbart forhold, anvendes reglerne i Justitsministeriets cirkulæreskrivelse, nr. 12154 af 12. juni 2001. Efter kundgørelsens § 9, stk. 2, skal det i detentionsrapporten noteres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1.

Der er ifølge detentionsrapporterne i alle tilfælde på nær ét (Ap.nr. 4664) blevet vejledt i overensstemmelse med kundgørelsens § 9, stk. 1.

Jeg foretager mig ikke noget i anledning af denne enkeltstående fejl.

2.7 Tilsyn

Efter § 13 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 22, stk. 1, har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1, og kundgørelsens § 23, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Hvis den frihedsberøvede efter lægeundersøgelsen er tilset to gange ved fremmøde, og hvis den pågældende ikke skønnes at være i en tilstand der kræver at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelse i stk. 2, ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af Rigspolicehøveden til elektronisk overvågning. Selve anbringelsen udgør ikke et tilsyn i denne forbindelse. Tilsvarende gælder lægeundersøgelsen (se bekendtgørelsens § 14, stk. 2, sidste pkt., og kundgørelsens § 23, stk. 2, sidste pkt.).

Jeg går ud fra at overvågningsudstyret er godkendt af Rigspolicehøveden.

Tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den frihedsberøvedes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 3, og kundgørelsens § 23, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den frihedsberøvedes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde. Hvis der opstår mistanke om at den pågældende er så syg at det taler imod fortsat detentionsanbringelse, skal der straks tilkaldes læge eller ambulance (bekendtgørelsens § 14, stk. 4, og kundgørelsens § 23, stk. 4).

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde ved angivelse af E eller F, jf. angivelsen i detentionsrapporten (P 152) oven over tilsynsrubrikkerne.

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den frihedsberøvede. Det er fx tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Ved et skærpet tilsyn forstås efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Efter omstændighederne kan et skærpet tilsyn indebære konstant overvågning.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3, og kundgørelsens § 24, stk. 3. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Et skærpet tilsyn skal angives ved et S, jf. angivelsen i detentionsrapporten (P 152) oven over tilsynsrubrikkerne.

Rigspolitichefen har i den tidligere nævnte rundskrivelse af 26. april 2006 (også) udtalt sig om fremgangsmåden ved tilsyn ved fremmøde.

Der er i alle 10 tilfælde som er omfattet af min undersøgelse, ført tilsyn med den detentionsanbragte såvel ved fremmøde i detentionen som elektronisk, men – som det vil fremgå af det følgende – er tilsynet ikke i alle tilfælde ført i overensstemmelse med reglerne i detentionsbekendtgørelsen/kundgørelsen.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelserne om tilsyn med de detentionsanbragte er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for henholdsvis den foreløbige anbringelse og den endelige anbringelse i detentionen.

Som tidligere nævnt er anbringelse i detentionen foreløbig indtil den frihedsberøvede er undersøgt af en læge.

I alle 10 tilfælde blev der, som tidligere nævnt, foretaget en lægeundersøgelse af den frihedsberøvede, og den fandt i alle tilfælde sted efter indbringelsen til politistationen. I alle tilfælde er rubrikken til angivelse af tidspunktet for foreløbig anbringelse i detentionen udfyldt.

Jeg lægger imidlertid til grund at der ikke skete foreløbig anbringelse inden lægeundersøgelsen i samtlige 10 tilfælde, men kun i 8 tilfælde.

Jeg henviser til at jeg under pkt. 2.6.2. ovenfor har stillet spørgsmål til de tidspunkter som er noteret i detentionsrapporten vedrørende anbringelsen i detentionen af Ap.nr. 4427(?) – anholdelsen den 8. december 2007, kl. 01.13. Jeg henviser endvidere til at det tidspunkt for lægeundersøgelsen som lægen har noteret i lægeerklæringen, er sammenfaldende med det tidspunkt for den endelige anbringelse i detentionen som politiet har noteret i detentionsrapporten.

Jeg henviser endvidere til at tidspunktet for den foreløbige anbringelse og lægeundersøgelsen i ét tilfælde er sammenfaldende (Ap.nr. 4583).

2.7.1 Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)

Mens anbringelsen er foreløbig, skal der som tidligere nævnt føres et skærpet tilsyn med den anbragte, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4, og kundgørelsens § 10, stk. 3. Ved et skærpet tilsyn forstås som nævnt et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Disse tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen.

I tre af de nævnte otte tilfælde er tidspunkterne for den endelige anbringelse og lægeundersøgelsen sammenfaldende.

Lægeundersøgelsen fandt i de otte tilfælde hvor der skete en foreløbig anbringelse i detentionen, sted henholdsvis 2, 3, 5, 10, 12, 15, 31 og 50 minutter efter den foreløbige anbringelse i detentionen.

Jeg foretager mig på denne baggrund ikke mere vedrørende spørgsmålet om tilsyn under den foreløbige anbringelse i de seks først nævnte tilfælde.

I de to sidst nævnte tilfælde er der ifølge detentionsrapporten ikke ført tilsyn med den (foreløbigt) detentionsanbragte før lægeundersøgelsen fandt sted. Det drejer sig om Ap.nr. 4714 og 4720.

Da der i denne periode som allerede nævnt efter reglerne skal føres et skærpet tilsyn, er dette kritisabelt.

2.7.2 Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen

I alle 10 tilfælde skete der endelig anbringelse i detentionen.

2.7.2.1 Tidspunktet for det første tilsyn

Som nævnt ovenfor under pkt. 2.7. tæller tilsyn der er anført på tidspunktet for anbringelsen og på tidspunktet for lægetilsynet, ikke med som tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2.

I et enkelt af de 10 tilfælde (Ap.nr. 4424) omfatter tilsynsnotaterne lægetilsynet og anbringelsen som jeg således ser bort fra.

Jeg har ingen bemærkninger til at det tillige fremgår af tilsynsnotaterne hvornår der skete indsættelse, og hvornår lægetilsyn fandt sted, men som anført fremgår det af såvel bekendtgørelsen og kundgørelsen at hverken detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør et tilsyn.

I et tilfælde som vedrører anbringelsen af en person med sukkersyge (Ap.nr. 4664), foreskrev lægen i lægeerklæringen at det hver halve time blev kontrolleret at den pågældende var ved bevidsthed. Alle tilsyn – fem i alt – i denne sag skete ved personligt fremmøde i detentionen i overensstemmelse med lægens forskrifter.

Dette tager jeg til efterretning.

Det første tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen blev i 8 af de 10 tilfælde ført 11, 13, 15, 16, 26, 30 og 35 minutter (i to tilfælde) efter den endelige anbringelse i detentionen.

Det første tilsyn med Ap.nr. 4427 (?) – anholdelse den 8. december 2007, kl. 01.13 – blev ifølge detentionsrapporten foretaget 45 minutter efter anbringelsen (endeligt) i detentionen.

I en enkelt sag synes der slet ikke at være ført tilsyn med den detentionsanbragte i de første knap fem timer efter anbringelsen (endeligt) i detentionen (det drejer sig om Ap.nr. 4720; en af de to sager som er omfattet af min kritik ovenfor vedrørende manglende skærpet tilsyn under den foreløbige anbringelse i detentionen). Der blev endvidere efter detentionsrapporten at dømme alene ført tilsyn med overvågningsudstyret og ikke på noget tidspunkt ved personligt fremmøde i detentionen.

Inden jeg foretager mig mere, beder jeg politiet om en udtalelse om politiets tilsyn med de pågældende og – for så vidt angår de sidstnævnte – om de foretagne noteringer i detentionsrapporten i den anledning.

2.7.2.2 Tidspunktet for det sidste tilsyn

Rigspolicehens blanket (P 152) indeholder en rubrik til angivelse af hvornår den detentionsanbragte er endeligt udtaget af detentionen (nederst på siden over tilsyn).

Denne rubrik der er kommet til i forbindelse med den seneste ændring af blanketten, er ikke udfyldt i noget tilfælde.

Jeg foretager mig dog ikke noget i den anledning ud over at pege på rubrikkens eksistens.

Når tidspunktet for den endelige udtagelse af detentionen ikke er oplyst, må tidspunktet for sidste tilsyn vurderes i forhold til løsladestidspunktet som er oplyst i samtlige 10 tilfælde. Ved vurderingen af tidspunktet for det sidste tilsyn må det tages i betragtning at der medgår tid til eventuelt toiletbesøg, udlevering af eventuelle inddragne effekter og penge mv. og til vejledning af den detentionsanbragte (og eventuel afhøring).

Det sidste tilsyn er i 4 af de 10 tilfælde foretaget mere end 1 time forud for løsladelsen, henholdsvis 1 time og 25 minutter, 1 time og 45 minutter, 1 time og 55 minutter og 3 timer og 40 minutter forud herfor.

Jeg beder politiet om en udtalelse om tidspunktet for det sidste tilsyn i disse fire sager. Jeg henviser til følgende Ap.nr.: 4583, 4651, 4682 og 4714.

2.7.2.3 Intervallet mellem tilsyn

I 5 af de 10 tilfælde er tilsynene foretaget (mindst) hver halve time. I 3 tilfælde gik der maksimalt 40 minutter mellem to på hinanden følgende tilsyn.

I sagen med Ap.nr. 4682 var der 60 minutter mellem to tilsyn. De pågældende tilsyn var tilsyn nr. 1 og 2 med den pågældende.

Jeg beder i fortsættelse af min anmodning ovenfor under pkt. 2.7.2.2 om en udtalelse fra politiet om denne del af tilsynet med den detentionsanbragte.

I sagen med Ap.nr. 4470 var der 1 time og 25 minutter mellem to tilsyn (det næstsidste og sidste tilsyn).

Også dette tilsyn beder jeg om en udtalelse om fra politiet.

2.7.2.4 Noteringen af hvem der har forestået tilsyn

Navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, skal noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 25, stk. 3. Det fremgår af bestemmelsen at det dog er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis det ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget tilsynet.

Ved alle tilsynene er der anført initialer på de polititjenestemænd der udførte tilsynet, eller gentagelsestegn. I et enkelt tilfælde er der dog anført et efternavn (Ap.nr. 4583).

2.7.2.5 Karakteren af de udførte tilsyn

De to første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal, som tidligere nævnt, ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionen. Dette gælder uanset om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Selve lægetilsynet kan ikke medregnes i de to tilsyn.

Det er i alle tilfælde noteret hvilken type tilsyn der var tale om (ved "f" eller "e"; i et enkelt tilfælde ved "fs" – for skærpet tilsyn ved fremmøde).

I 7 af de 10 tilfælde som er omfattet af min undersøgelse, er de to første tilsyn efter lægetilsynet foretaget ved fremmøde.

I sagen med Ap.nr. 4651 er det første tilsyn, men ikke det næste, foretaget ved fremmøde.

Dette er beklageligt.

I ét tilfælde (Ap.nr. 4427 (?)) – anholdelsen den 8. december 2007, kl. 01.13) er der inden for den første time af anbringelsen i detentionen noteret 3 tilsyn: kl. 03.30 (noteret to gange, både e og f) og kl. 03.55 (e). Tilsynene er noteret af to forskellige polititjenestemænd (hvoraf den ene kun har noteret at have tilført tilsyn to gange: kl. 03.30 og 04.10).

Jeg går ud fra at det indledende tilsyn er ført af de to polititjenestemænd uafhængigt af hinanden. Hvis de to sæt af tilsyn vurderes hver for sig, har den ene af de to polititjenestemænd ført tilsyn i overensstemmelse med reglen om tilsyn ved fremmøde de to første gange efter den endelige anbringelse i detentionen, mens det modsatte gælder den anden polititjenestemand. Hvis de to sæt af tilsyn vurderes sammen, er tilsyn nr. 2 ført elektronisk og tilsynet altså ikke ført i overensstemmelse med kundgørelsen.

Dette er beklageligt.

Jeg ser i forbindelse med denne del af min undersøgelse bort fra sagen med Ap.nr. 4720 som jeg har stillet spørgsmål om ovenfor; den sag hvor der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn i næsten 5 timer.

Der er ved mange af tilsynene – men langt fra alle – angivet bemærkninger i feltet her til (i mange tilfælde ved gentagelsestegn). Der har i næsten alle tilfælde ikke været noget at bemærke. I forbindelse med det andet tilsyn med den ovenfor nævnte detentionsanbragte som led af sukkersyge (Ap.nr. 4664), er der som bemærkning anført: OK + toiletbesøg. Givet vand. Tog ikke insulin pga. indtaget alkohol". Det er det tilsyn som jeg har omtalt ovenfor, og som blev gennemført som et skærpet tilsyn ("fs").

At den pågældende ikke indtog insulin pga. alkoholindtagelsen, kan forstås på den måde at han ikke var i stand dertil pga. beruselse. Bemærkningen kan imidlertid også forstås på anden måde.

Jeg beder politiet om at oplyse hvorledes bemærkningen skal forstås.

2.8 Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 26, stk. 5, skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Løsladelsestidspunktet er noteret i samtlige 10 tilfælde.

2.9 Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 17 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 26, stk. 2, skal den frihedsberøvede efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholafvænnings- og -behandling.

Vejledning kan ske ved udlevering af Rigspolitichefens pjece "Hvor går du hen, når du går ud?" eller en lokal pjece/blanket med de samme oplysninger, jf. kundgørelsens § 26, stk. 2.

I kundgørelsen (nu § 26, stk. 2, 1. pkt.) og i Rigspolitichefens pjece er det anført at der kan klages til Justitsministeriet. Efter ikrafttrædelsen af politireformen den 1. januar 2007 er Rigspolitichefen imidlertid blevet klageinstans for så vidt angår politifaglige spørgsmål, herunder i sager om bl.a. frihedsberøvelse efter politiloven. Jeg har i sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Skive anført at jeg går ud fra at Rigspolitichefen vil ændre kundgørelsen og pjecen i overensstemmelse hermed.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvænnings- og -behandling.

I detentionsrapporten skal det anføres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser ved udlevering af pjece/blanket, jf. kundgørelsens § 26, stk. 3. Den detentionsrapport som Rigspolitichefen har udfærdiget (P 152), indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen af den pågældende.

Under inspektionen konstaterede jeg, som nævnt ovenfor under pkt. 1, at der lå eksemplarer af den ovennævnte vejledningspjece fra Rigspolitichefen til udlevering til den detentionsanbragte ved løsladelsen. Pjecerne lå i visitationsskranken.

I halvdelen af de 10 detentionsrapporter er rubrikken om udlevering af pjecen udfyldt med et sæt initialer.

Det er beklageligt at der i fem tilfælde ikke er gjort notat om udlevering eller tilbud om udlevering af Rigspolitichefens pjece.

Jeg lægger på baggrund af tilstedeværelsen af vejledningspjecen i visitationsskranken umiddelbart til grund at også de øvrige fem detentionsanbragte har fået udleveret en folder ved løsladelsen, eller har fået tilbud herom. Jeg går dog samtidig ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi med grundlag i resultatet af min undersøgelse på dette punkt vil overveje at indskærpe pligten til vejledning efter § 26, stk. 2, i detentionskundgørelsen og til at gøre notat herom, jf. § 26, stk. 3.

Det tilføjes at der i tilfælde hvor pjecen ikke udleveres, fx fordi den pågældende ikke ønsker at modtage pjecen, eller fordi særlige forhold gør at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades, efter min opfattelse bør gøres notat i rapporten med angivelse af årsagen hertil.

Da Justitsministeriet er angivet som klageinstans i Rigspolitichefens pjece, går jeg i øvrigt ud fra at politiet ved udlevering af pjecen – og indtil den er revideret – vil gøre opmærksom på rette klagemyndighed, f.eks. ved rettelse i pjecen inden udleveringen.

Opfølgning

Jeg beder om at Midt- og Vestjyllands Politis oplysninger mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet således at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

Underretning

Denne rapport sendes til Midt- og Vestjyllands Politi, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef

